

Rakušani oznamují vítězství.

PROLOMILI PRŮ RUSKOU LINII V ZÁPADNÍ HALÍCI A POSTOUPILI NA CELÉ FRONTĚ.

Francouzský křižník torpédován rakouským ponorným člunem a mužstvo skoro všecko zahynulo.

SPOJENCI VYSADILI SILNOU VOJENSKOU HOTOVOST NA OBOU BŘEZÍCH DARDANELL.

Krvavé výtržnosti v Rakousku a persekuce Slovanů.

Francouzský křižník potopen rakouským ponorným člunem.

Potopení francouzského křižníku Leon Gambetta v úžině Otrantské, ve vjezdu do Jaderského moře, při němž zahynulo šest set mužů z jeho posádky, oznamuje bylo úředně ministerstvem námořnictví. Očekává se nyní, že tento útok rakouského plavidla způsobí nové nesnáze Itálii. Depesé, došlé do Paříže ve středu odpoledne z Říma, sdělují, že zahájeno bylo italskou vládou úřední vyšetřování, aby bylo zjištěno, zdali rakouský ponorný člun U-6 nebo U-5, jenž vypálil osudné torpédo, nedopustil se porušení italské neutrality podniknutím útoku v italských teritoriálních vodách. Útok, jak se tvrdí, proveden byl ne daleko mysu Santa Maria di Leuca. Úřední zpráva o záhubě válečné lodi zní jak následuje:

„Leon Gambetta byl potopen, když křižoval u vjezdu do Otrantského kanálu. Potopil se během čerstvého rána. Všechni vysozí důstojníci zemřeli na svých místech. Sto třicet šest námořníků a poddůstojníků bylo zachráněno italskými čluny.“ Depesé z Brindisi v Itálii, oznamují, že lodi, která vyplula na pomoc tonoucí posádce křižníku, plují dle vůle v okolí, kde loď se potopila, v naději, že se podaří zachránit ještě nějaké členy posádky, na živé zbylé. Ti z posádky, kteří byli dopraveni na břeh, jsou pod lékařským ošetřováním, a zásoby pro zachráněné jsou již na cestě do Taranta. Myslí se, že Leon Gambetta měl na palubě posádku v síle 714 mužů, dvacet dva důstojníky v to počítaje. Většina mužů byla ve spánku, když loď byla torpédována. — Ti, kteří byli zachráněni, nemají kusa oděvu. Byli z vody v žalostném stavu vyloveni. Někteří byli zraněni a jiní skoro v bezvědomí, a všichni trpěli vysílením.

Leon Gambetta odložen se v úterý od křižníku Jules Ferry, aby propnul úžinou Otrantskou a připojil se k jiným francouzským lodím, aby zastavil cestu rakouskému loďstvu, kdyby se pokusilo vyrazit z Jaderského moře. Moře bylo úplně klidné a měšče jasné zářil na bezmračném nebi. Křižník neměl žádných světel a všecka ostatní obyčejná opatření bezpečnostní byla vykonána, a nebylo žádného podezření, že by hrozilo nebezpečí. Z Říma oznamuje se dále, že dle zpráv, došlých tam z Lecce, ponorný člun U-5 vypálil dvě torpéda na křižník, a obě zasáhla cíl. Zpráva dodává, že velitel křižníku Fenet, viděl loď tonouti, spěchal sebevraždu. Počet zachráněných udává se na 130. — Rakouský ponorný člun, jenž křižník potopil, byl U-5, jak se zdá, nikoli U-6, jak se udávalo v dřívějších zprávách. Tomuto člunu velí poručík Heinrich Ritter von Trapp.

Časopis Temps, žele ztráty křižníku praví: „Křižník byl cennou jednotkou francouzského loďstva. Ztráta rearmována na palubě čítá tuto katastrofu dvojnásob krutou.“ Nosnost křižníku obnášela 12,416 tun, a posádka čítala 700 až 800 mužů.

Ve středu oznáměno z Brindisi v Itálii: Dva italské torpédoborce, které vypluly na pomoc tonoucímu ze zničeného francouzského křižníku Leon Gambetta, přistály zde dnes s dalšími dvaceti člony zachráněnými členy posádky, kteří byli nalezeni v bezvědomí na prámu, zhotovením z prken vracu. Byli ve vodě po dvacet hodin.

Jeden ze zachráněných držel v náručí kamaráda skoro již umírajícího. Když námořník nabyl vědomí, trval na tom, aby se dostalo nejdříve pomoci druhu, jež zachránil. Jeden francouzský poddůstojník, zachráněný torpédoborcem, polbil italskou vlajku a projevil vděčnost Italům za pomoc, kterou poskytli francouzským námořníkům.

Mrtvoly padesáti šesti námořníků, kteří zahynuli při torpédování křižníku Leon Gambetta rakouskou ponorkou v úžině Otrantské, pohřbeny byly ve středu odpoledne s plnými vojenskými poctami v Santa Maria di Leuca. Pohřeb byl vypraven důstojnými italskými torpédoborci. Ohyvatelstvo z okolí účastnilo se s italskými námořníky pohřbu.

Z bojů o Dardanely.

Po prudkém boji, ve kterém Turci kladli tuhý odpor, britská vojska, dle úřední zprávy v pátek v noci vydané, zaujala pevně pozice na Galipolském poloostrově a postoupila o značnou vzdálenost k nejužšímu místu Dardanel a Francouzi vyčistili Kum Kaleh, na asijské straně úžiny, od Turků.

Tak může býti řečeno, že druhý pokus o dobytí Dardanel začíná pěkně a šťastně.

Turci za vedení německých důstojníků kladli všemožné obtíže v cestu postupu spojenecké vojska, avšak vzhledem k prudké palbě spojeneckého loďstva a statečnosti pozemního vojska, byli přinuceni k ústupu. Britské ztráty jsou velmi těžké.

Úřední zpráva o přistání spojeneckých vojsk nesdílí optimistické zprávy, z řeckých měst dříve došlo, jež mluvily o množství zajatců. Spojenci zajali pouze 500 Turků. Tito byli odříznuti palbou z válečných lodí.

Britská úřední zpráva zní: Vylodování vojska u Dardanel započalo před východem slunce dne 25. dubna. Šest různých míst bylo k tomu cíli vyhledáno a operaci účastnilo se celé loďstvo.

Přistání bylo úspěšné na pěti místech, ač mu turecké vojsko kladlo tuhý odpor ze zákopů, jež bylo několik řad za sebou a byly chráněny ostnatým drátem, na některých místech až zářil 50 yardů. Ze zadu střílelo jejich dělostřelstvo.

Na šestém místě, blízko Seddul Bahr, vojsko nemohlo postoupiti dříve než na večer, kdy britská pěchota podnikla znamenitý útok směrem od Cape Tekh a ulehčila tak pěchotě ve středu. Vylodování bylo uskutečněno za harmonické práce loďstva a pěchoty.

Dne 25. dubna odpoledne nepřítel zahájil prudké protiútoky a došlo k tuhým bojům. Zatím pokračovalo vylodování vojska a bylo usnadněno dobrým počasím.

Za svítání dne 26. dubna nepřítel dosud držel vesnici a posie u Seddul Bahr. Britské vojsko pod ochrannou palbou děl z válečných lodí podniklo útok na turecké pozice a dobylo Seddul Bahr asi ve 2 hodiny. Tím byla zajištěna situace a vylodování vojsk francouzských a britských se pokračovalo.

chtěly několikrát zasáhnouti do boje, avšak musily se vždy vrátiti, zaháňny byvše palbou našich lodí.

Dne 27. dubna o polední byla potopena turecká transportní loď plující k městu Madois. Zdali na její palubě byli dopravováni vojáci, čili nikoli, není známo.

Dne 28. a 29. dubna byl poměrný klid zbraní. Vojska spojenecká opevňovala svoje pozice a pokračovala v dopravě mužstva a děl na pevninu z lodí. Všecky útoky Turků byly odraženy.

Loďstvo jalo se bombardovati tvrze; Triumph bombardoval Madois, který byl dne 29. dubna v plamenech.

Mezi ztrátami jsou i jména brigádněra Napiéra, který zemřel na utrpené rány a brigádněra Hare, jenž byl raněn.

Turecká úřední zpráva už je mírnější. Praví se v ní jen o potopení několika dopravních člunů, o odražení lodí spojeneckých, které musily vzdáti se z dostřelů tvrzi a o zajetí několika set vojáků.

Požadavky Itálie.

Z hodnověrného pramene se oznamuje, že konečné požadavky Itálie, předložené Rakousku a Německu, znějí takto:

1. Rakousko nechť odstoupí Itálii Tridentsko, Terst s Primofin a tři dalmatské ostrovy.
2. Německo ať zaplatí náhradu Belgii, prohlásí její úplnou neovislost, jako byla před válkou a odvolá z ní vojsko.
3. Německo ať vzdá se všech práv na území, obývané Poláky.

Jinými slovy, Itálie chce, aby při úpravě hranic bylo dbáno principu národnostního. V kružích politických i diplomatických převládá však náhoda, že na požadavky Itálie nemůže ani Rakousko ani Německo přistoupiti.

Americký parník torpédován.

Americký olejový parník Gulf Light, který vyplul z Port Arthur, Tex., 10. dubna do Rouenu, ve Francii, byl torpédován v sobotu v poledne blízko ostrova Seilly. Kapitán Gunther stížen byl sedmi mrtvci a skonal a mimo to dva jiní členové mužstva zahynuli. Jsou to Charles C. Short z Chicaga, operátor bezdrátového telegrafu a Eugene Chapaneta z Port Arthur, Texas, námořník. Ostatní byli zachráněni britskou palubou trojní lodi. Parník dotčen do záříví Crow a tam na mělně klesl.

Zpráva o torpédování amerického parníku vyvolala velké vzrušení ve Washingtoně a lze očekávat, že bude poslán ostrý protest do Berlína.

Turci zahnali prů Francouze.

Francouzské vojsko, jež vysazeno bylo poblíž Dardanel v Malé Asii, donuceno bylo uchýliti se na lodi po tuhé bitvě trvající dva dny. Francouzský velitel praví však, že vojsko bylo na onom místě vysazeno, aby usnadnilo přistání Britů na druhé straně Dardanel, a když se to stalo, ustoupilo na lodi, aby v příhodné době přistálo jinde. Turci praví, že se zmocnili dvou strojových pušek a všeho válečného materiálu, který byl na pevninu vyložen.

Rakušani prorazili prů ruskou linií.

Z Berlína oznáměno prů v pondělí: Důležité rakouské vítězství ve východní kampani jest oznámeno ve sdělení uveřejněném dnes německým armádním velitelstvím. Tvrdí se, že Rakušani prolomili ruskou linii v západní Halíci. Dále praví německá úřední zpráva: „Na západním jevišti války včera podnikli jsme útok ve Flandersku severovýchodně od Poelcapelle-Ypres a dobyli statek Fortuin, jihovýchodně od St Julien.“

NAŠE NÁVŠTĚVY.

* Ve středu m. t. náhlou návštěvou svoji mile potěšil nás v tiskárně „Bill“ Hokuř, uznávaný český zápasník, kterýž po více měsících na dálném východě z Omahy byl vzdálen. „Bill“ jarostil jen zářil a sdělil s námi, že do Omahy vrátil se z Chicaga, kde se v mnoha zápasech s nejlepšími zápasníky s velkým zdarem utkal a také zde hodlá k rozhodnému zápasu Joe Stechra z Dodge, Neb., vyzvat. Oba tito českí zápasníci těší se ve sportovních kružích široké známosti a tu lze se nadíti, že by mezi nimi zápas v křížku o primát velký zájem vyvolal.

* Ve čtvrtek m. t. návštěvou svoji v závodě našem potěšil nás dobrý příznivec našich časopisů, p. Vojt. Fritz, rolník od Crete, Neb., který do Omahy přijel za různými obchodními záležitostmi. Zařazení naší tiskárny p. Fritzo s sebou se zamlouvalo.

* Pan Frank Pospíšil, rolník od Bearsley, Kans., přijel v pátek m. t. do Omahy, aby zde ohledně svého neduhu s lékaři se poradil. Pan Pospíšil při té příležitosti návštěvou svoji potěšil nás též v našem závodě a mezi jiným s námi sdělil, že v jeho okolí přemnože daňko lépe vyhlížely, nežli jak je zde v Nebraska s vlahou spatřiti.

* V sobotu m. t. odpoledne před budovou naší tiskárny zastavil Moorehead jmenován porotním komisařem. Distriktní soudcové okresu Douglas, v souhlasu zákona poslední legislaturou přijatého, ustanovili v min. týdnu volebního komisaře Harley Moorheada, komisařem na vybírání porotců. Nový zákon stanoví, že komisař musí vybírat porotce ze seznamu voličů podle tajného klíčového čísla. Na příklad, kdyby klíčovým číslem byla 3, voliči, ježž čísla náležejí se budou na volebních knihách proti číslu 13, 23, 33, 43 atd., budou vyloučeni. Délka hoty úradování komisaře spočívá na libosti soudců, kteří jej do toho postavy ne dosadili. Moorehead bude do stávaní až za každý den, který bude skutečně práci té venovat.

Zasílání pošt poukázek válečným zajatcům.

Zdejší poštovní úřad obdržel v min. týdnu z Washingtonu od třetího předsedy lidového postmistra rozkaz, jímž se stanoví bezplatně vydávat poštovní poukázky pro válečné zajatce v Evropě. Kdokoli by si přál poslat peníze osobě nyní ve válečném zajetí dravce, může je zaslat kamkoliv bez jakéhokoliv poplatku.

Mnoho vysloužilců ze španělské války účastnilo se sjezdu v Omaze.

Výročního táboru, v min. týdnu odbyvaném, účastnilo se přes 200 z Nebraska vysloužilců z války se Španělskem. Mezi řečníky, kteří pojednali o válece se Španělskem, jeji předsedou a výsledcích, byli též senátor Hitchcock, bývalý sen. Thurston a mayor Dahlman.

* Stieňa Marie Holubova z Thurston a Frant. Veselý z Pender oddáni byli 30. dubna 1915 dle V. Cejnarem, farářem Českobratrské církve, na 15. a Hieky ul. Přejeme novomanželům vše dobré na nově jejich další pouť životem.

* Církev Českobratrská, na 15. a Hieky ul., připravuje bohatý a velmi vhodný program na den „Matek“ 9. května v 8 hod. večer na počest všem matinkám. — Vstup vácem volný.

ZMĚNA V REDAKCI „POKROKU.“

Pan F. J. Kuták, jenž po dva a půl roku byl redaktorem tohoto listu a působil při něm již před sedmnácti lety, rozhodl se věnovati se jinému povolání. Bylo to na 1. května zrovna čtyřiatřacet roků, co nastoupil dráhu novinářskou a během těch dlouhých let působil v česko-amerických časopisech v Chicagu, Clevelandu, New Yorku a Omaze. Pan Kuták přijal důležité místo u firmy Bankers Realty Investment Company, v Bee Building, na 17. a Farnam ul., kde bude míti na starosti české oddělení. Firma tato založena byla před třemi lety a upoutala na sebe všeobecnou pozornost svým vzrůstem a podnikavostí. Omaha, ležící ve středu té nejbohatší zemědělské oblasti v Americe, jest teprve na prahu své veliké budoucnosti a majetkové hodnoty budou nevyhnutelně stoupati. Uložení peněz na majetku jest tím nejbezpečnějším a Bankers Realty Company na prvním místě zabývá se podnikatelským staveb, ježž celou řadu již zbudovala v



F. J. Kuták.

různých částech města. Každý, kdo s touto firmou měl co činiti, vzdává jí nadšenou chválu a nepochybuje, že nyní rozmnoží kruh svých příznivců mezi krajanými našimi. Jak v oznámce na jiném místě uvedeno, na dílece firma tato zaručuje úrok nejméně 7 procent, a tudíž skýtá dobrou příležitost k výhodnému uložení peněz. Panu Kutákovy v jeho novém povolání přejeme všeho zdu. — Na jeho místo v redakci „Pokroku“ vstoupí p. O. Charvat, jenž v minulosti po více let byl již zaměstnán u tohoto časopisu. Pan Charvat je dobře znám v spolkovém životě jak v Omaze tak i v So. Omaze a jakožto novinář nepotřebuje odporuční čtenářův našim a krajanům na našem severozápadě. Majitelé „Pokroku“ a „Č. A. Venkova“ a odběci vždy se snažili získati ty nejlepší síly do redakce. Pan Kuták odešel na jiné pole působnosti s přáním zdaru a úspěchu vydavatelů tohoto listu.

NOVINKY Z ABIE, NEB. A OKOLÍ.

V neděli odpoledne zemřel po delší nemoci pan Jan Beneš, jeden ze zdejších starých osadníků. Čítal kolem 62 let svého věku. Pan Beneš byl dobrým sousemem a členem lože A. O. U. W. — Mimo manželku zanechává zde deset dětí, které jsou všechny již dospělé, jako i mnoho přátel. Pohřeb odhývan v úterý na sjezdě hřbitov katolický. Posázati oesth přijmou naši upřímnou soustrast!

Pánové James Hájek a John Parolek ml. si každý koupil nový automobil od firmy Koppé Bros. Jak jsme zaslouchli též pan A. J. Viglický si koupil novou káru.

V sobotu měl nehodu pan Emil Perniček při jízdě v kočáře, když se mu polekal kůň a rozbil vojky. Státní měli věchni, že nikdo z nich nepřišel k poranění.

NAVRHUJÍ „NEJVYŠŠÍ SOUD SVĚTA“.



Za účelem porokování o založení nejvyššího soudu světa pro mezinárodní spory mnozí vynikající myslitelé Spoj. Států sejdou se v Clevelandu, O., 12., 13. a 14. května. Na obrázku na levo jest Alton B. Parker, uprositel náhoře William H. Taft, na pravo John Hammond, předseda.